

ἀφέλγιστος ἐπίθ. ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φελγιστός < φε-
λιάζω.

Ὁ μὴ ἐμβολιασθεὶς. Συνών. ἀκέντριτος, ἀκέν-
τρωτος 2, ἀκλάδευτος 2, ἀμπόλγιστος (I) 1.

ἄφελος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. φελῶ.

Ἀνωφελής, ἀνίκανος, ἀνάξιος πολλαχ. : Ἀφελος ἄνθρω-
πος πολλαχ. || Φρ. Μαῦρος κι ἄφελος (ἐλεεινός, ἀξιοθρήνη-
τος) Ἦπ. || Παροιμ. Τηγάνι τρύπιον εἶν' ἄφελος Λεξ. Δημητρ.
Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνωφέλευτος.

ἀφεντάδικα ἐπίρρ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφεντάδικος.

Κατὰ τρόπον ἀρχοντικόν, ὅπως ἀρμόζει εἰς ἀρχοντα
ἐνθ' ἄν. : Ζῆ - περὶ ἀφεντάδικα Λεξ. Δημητρ. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. ἀρχοντάδικα.

ἀφεντάδικος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφέντης παρὰ τὸ θέμα τοῦ πληθ. ἀφεν-
τᾶδες καὶ τῆς καταλ. -ικος.

Ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς ἀρχοντα ἐνθ' ἄν. : Ἀφεντά-
δικη περπατησιὰ Λεξ. Πρω. Ἀφεντάδικο φέρσιμο Λεξ. Δη-
μητρ. Συνών. ἀριστοκρατικός, ἀρχοντάδικος,
ἀρχοντικός A1, ἀφεντᾶτος.

ἀφεντάκι τό, Ἦπ. ἀφεδάκι Βιθυν. (Κατιρ.) Κρήτ.
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπ. (Λακων.) ἀφεδράκι Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) φεντάκι Κῶς φ-φεντάκι Ρόδ. ἀφιντάξ'
Μακεδ. (Γέρμ.) ἴαται Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀφέντης διὰ τῆς καταλ. -άκι. Ὁ
τύπ. ἀφεδράκι ἐκ τοῦ θηλ. ἀφέντρα.

1) Πατήρ Βιθυν. (Κατιρ.) Ἦπ. Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Πελοπ. (Λακων.) Ρόδ. : Ω ἴαται! (πατέρα!)
Κύπρ. || Ἄσμ.

Νὰ βάλω τὸ φεντάκι μου, φέντη δὲν κάμνω ἄλ-λο...

νὰ βάλω τὴ γεναῖκα μου, γεναῖκα κάμνω ἄλ-λη

Κῶς

Ἄν εἶσαι Τοῦρκος, φάε με, κι ἂν εἶσαι σκύλλος, πῆ με,
κι ἂν εἶσαι τ' ἀφεδάκι μου, σκῦψε καὶ φίλησέ με

Ἀπύρανθ. β) Προσφώνησις πρὸς θῆλυ τέκνον εἰς ἐκδή-
λωσιν στοργῆς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Σῶπα, ἀφεδράκι μου, μὴ
γλαῖς! 2) Ὁ πρεσβύτερος ἀνδράδελφος Μακεδ. (Γέρμ.)

Πρ. ἀφεντάκις, ἀφεντάκος, ἀφέντης.

ἀφεντάκις ὁ, Ἦπ. Θράκ. (Κεσάν. Κασταν.) Πελοπ.
(Κορινθ.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. ἀφεδάκις Ζάκ. Κεφαλλ.
Κρήτ. (Κίσαιμ. Μεραμβ. Μεσαρ. κ.ά.) Κύνθ. Προπ. (Κύζ.)
κ.ά. ἀφεδάξ' Θράκ. (Τσακίλ.) ἀφιντάξ' Θράκ. (Ἀ-
δριανούπ. Δαδ. Διδυμότ. Μάδυτ. Σουφλ.) Μακεδ. (Γέρμ.
Μελέν. κ.ά.) ἀφιντάξ' Θράκ. (Μάδυτ.) κ.ά. φεντάκις
Κῶς.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀφέντης διὰ τῆς καταλ. -άκις.
Ἦ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Α 724 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.)

Διὰ τῆς λέξεως ἐκφραζούσης σεβασμὸν καὶ στοργὴν
ἰδίᾳ πρὸς πρεσβυτέρους δηλοῦται 1) Ὁ γέρον ἢ σεβά-
σμιος ἀνὴρ Κεφαλλ. Κύνθ. Μακεδ. 2) Ὁ πατήρ Ζάκ.
Κρήτ. (Κίσαιμ. Μεραμβ. Μεσαρ. κ.ά.) Κῶς Μακεδ. (Μελέν.)
Προπ. (Κύζ.) — Λεξ. Δημητρ. κ.ά. : Ποῦ δὰ πάμε, ἀφεδάκι,
σήμερο; Μεραμβ. Τί θὰ φάμι, ἀφιντάξ' ἀπόμι; Μελέν.
|| Ἄσμ.

Πάω 'ς τ' ἀφεδάκι μου. | — Καλῶς το τὸ παιδάκι μου
Κρήτ.

Ἄσε νὰ 'ρθ' ὁ ἀφεδάκις μου κι ἂ δὲ σὲ μαρτυρήσω!...

— Πές μου, μωρέ, καὶ τί θὰ πῆς καὶ τί θὰ μαρτυρήσης;

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Ζάκ. Ἦ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. ἐνθ' ἄν. «ἐπὰ ὅσοι κατοι-
κούσιν εἰς τὰ περίγυρ' οὔλοι | σκλάβοι ναι τ' ἀφεντάκι
σου κ' ἐσέ, κερά μου, δοῦλοι». 3) Ὁ πενθερὸς Θράκ.
(Διδυμότ. Κεσάν. Μάδυτ. Σουφλ. Τσακίλ.) Πελοπ. (Κο-
ρινθ.) κ.ά. : Ἄσμ.

Τοῦ πεθεροῦ τῆς ἔλεγε, τοῦ πεθεροῦ τῆς λέγει,

γὰ πᾶρε με, ἀφεντάκι μου, 'ς τὴ μάγκα μου νὰ πάμε

Κορινθ. 4) Ὁ σύζυγος Προπ. (Κύζ.) 5) Ὁ πρεσβύ-
τερος ἀνδράδελφος Ἦπ. Θράκ. (Δαδ. Κασταν.) Μακεδ.
(Γέρμ.) : Ἄσμ.

Σῶπα, σῶπ', ἀφεντάκι, δὲν ἀποτολμῶ,

γιατ' εἴμ' ἀντὶ γυναικα καὶ χωρίζουμαι

Ἦπ. 6) Ὁ ἱερεὺς, ἰδίᾳ ὁ νεωστὶ χειροτονηθεὶς Θράκ.
(Ἀδριανούπ. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀφεντέλ-
λης, ἀφεντέλλι.

Ἦ λ. καὶ ὡς ἐπών. ἐνιαχ.

Πβ. ἀφεντάκι, ἀφεντάκος, ἀφέντης.

ἀφεντάκος ὁ, πολλαχ. ἀφεδάκος Βιθυν. Πελοπ.
(Λακων.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀφέντης διὰ τῆς καταλ. -άκος.

1) Ἀφέντης, κύριος, φιλοφρονητικῶς πολλαχ. 2)
Πατήρ Πελοπ. (Λακων.) 3) Ἀνδράδελφος Βιθυν.

Πβ. ἀφεντάκι, ἀφεντάκις, ἀφέντης.

ἀφεντάμπελος ὁ, ΑΛασκαρ. Ἦθη 251 ἀφεδάβελος
Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφέντης καὶ ἀμπέλι κατ' ἀντίστρο-
φον σύνθεσιν. Ἰδ. NAndriotis ἐν Glotta 27 (1938)92 κέξ.

Ὁ παρέχων τὴν γῆν πρὸς καλλιέργειαν εἰς γεωργὸν
ἐνθ' ἄν. : Ἐπῆγα κ' ἐγέλασα τὸν ἀφεντάμπελόν μας καὶ μ' ἐ-
δάνεισε ΑΛασκαρ. ἐνθ' ἄν. Πβ. ἀφεντότοπος 2.

ἀφενταναθρεμμένος ἐπίθ. πολλαχ.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. ἀφενταναθρέφω.

Ὁ ἐν εὐμαρείᾳ καὶ εὐγενείᾳ ἀνατραφεὶς. Συνών.
ἀρχονταναθρεμμένος (ἰδ. ἀρχονταναθρέφω),
ἀρχοντοθρεμμένος, ἀρχοντομαθημένος (ἰδ. ἀρ-
χοντομαθαίνω), ἀρχοντογεωμένος, ἀφεντομα-
θημένος.

ἀφεντάνθρωπος ὁ, κοιν. ἀφιντάνθρωπος βόρ.
ιδιώμ. ἀφεντάθρωπος πολλαχ. ἀφιντάθρουπους πολλαχ.
βόρ. ιδιώμ. ἀφεδάθρωπος πολλαχ. ἀφιντάθρουπους πολ-
λαχ. βόρ. ιδιώμ. ἀφεντάδθρωπος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφέντης καὶ ἄνθρωπος.

Ἀνθρωπος εὐπαρουσίαστος καὶ εὐγενὴς τοὺς τρόπους
ἢ γενναιόδωρος ἐνθ' ἄν. : Ὁ δεῖνα εἶναι ἀφεντάνθρωπος
κοιν. Συνών. ἀρχοντάνθρωπος, λεβεντάνθρωπος.

ἀφεντάρης ὁ, Κάμπ. (Ἑλυμπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφέντης καὶ τῆς καταλ. -άρης.

Ὁ καταδυναστεύων τοὺς ἄλλους, σκληρός : Ἄσμ.

Ἐπῆγε 'ς τὴν πρωτεύουσα νὰ βρῇ τοὺς συμβουλαίους
ποῦ κρίνουν τοὺς αἰκούς καὶ τοὺς ἀφενταραίους

(αἰκούς=αἰδικοὺς). Συνών. τύραννος.

ἀφεντᾶτο τό, Ἀθῆν. (παλαιότ.) — ΓΒλαχογιάνν. Γῦ-
ροι ἀνέμης 5 — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀφιντᾶτον Στερελλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφέντης καὶ τῆς καταλ. -ᾶτο.

Ἦ ἐξουσία τοῦ ἀφέντη, τοῦ ἀρχοντος ἐνθ' ἄν. : Διὸ
γειτονικοὶ ἀρχόντοι ἦσαν μαλωμένοι κ' εἶχανε χωρισμένα τ' ἀ-
φεντᾶτα τοὺς ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Γνωμ. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ
φυλάξῃ ἀπὸ νέου ἀφεντᾶτο κι ἀπὸ πρόστυχο κιουρᾶτο (οἱ νεό-
πλουτοὶ καὶ οἱ χυδαῖοι εὐγενεῖς εἶναι ἀνυπόφοροι) Ἀθῆν.

ΤΟΜ. Γ' — 41

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ